

Э. ДИМИТРОВ

**ДОСТОЕВСКИЙ В БОЛГАРИИ (1971–2011)
(БИБЛИОГРАФИЯ)**

**I. Собрание сочинений Достоевского
в болгарском переводе**

1. Събр. съч.: В 12 т. София, 1981–1994.
- Т. 1: 1846–1848. Бедни хора и др. / Прев. Л. Минкова и др. София, 1981. XXXII, 494 с.
- Т. 2: 1846–1859. Бели нощи и др. / Прев. Д. Тодоров и др. С послеслов. от Г. Цанков. София, 1981. 567 с.
- Т. 3: 1861–1862. Записки от Мъртвия дом. Унижените и оскърбените / Прев. Г. Константинов. С послесл. от Д. Кирков. София, 1981. 639 с.
- Т. 4: 1862–1870. Отвратителна история и др. / Прев. Л. Минкова и др. С послесл. от Е. Мутафов. София, 1982. 551 с.
- Т. 5: 1865–1866. Престъпление и наказание / Прев. Г. Константинов. С послесл. от Е. Мутафов. София, 1982. 535 с.
- Т. 6: 1868. Идиот / Прев. с послесл. И. Пауновски. София, 1982. 639 с.
- Т. 7: 1870–1872. Бесове / Прев. с послесл. Венцел Райчев. София, 1983. 643 с.
- Т. 8: 1875. Юноша / Прев. К. Койчева. София, 1983. 579 с.
- Т. 9: 1879–1880. Братя Карамазови / Прев. Д. Подвързачов, С. Андреев. София, 1984. 893 с.
- Т. 10: Дневник на писателя 1873, 1876 / Състав. Венцел Райчев. Прев. Венцел Райчев, Л. Минкова. София, 1986. 583 с.
- Т. 11: Дневник на писателя 1877, 1880, 1881 / Състав. Венцел Райчев. Прев. Венцел Райчев, Владимир Райчев. София, 1989. 511 с.
- Т. 12: Писма и статии / Състав. Л. Розенблюм. Прев. Владимир Райчев. София, 1994. 493 с.
- Все преводи са направени по изданию: *Достоевский Ф.М.* Полн. собр. соч.: В 30 т. Л., 1972–1989.

II. Монографии

1. *Стоянов Цв.* Геният и неговият наставник. Идейните отношения между Достоевски и Победоносцев: една скрита страница от историята на патернализма / Предг. Т. Жечев. София, 1978. 268 с.
То же: *Стоянов Цв.* Съчинения: В 2 т. София, 1988. Т. 1: Културата като общение. С. 417–617.

То же: *Стоянов Цв.* Избрано и непубликувано. София, 1993. С. 193–406.

Рец.: *Стойнев А.* Достоевски и Победоносцев – геният и неговият «наставник» // *Философска мисъл.* 1980. № 8. С. 118–121.

2. *Анчев А.* Достоевски и проблемите на българската литература. София, 1981. 228 с.

Рец.: *Гургулова М.* // *Болгарская русистика.* 1982. № 3. С. 12–23.

Рец.: *Гърдев Г.* // *Литературна мисъл.* 1982. № 6. С. 194–198.

3. *Добрев Ч.* Предопределението: Шест писма за Достоевски. Фрагменти за Радичков: [Есета]. София, 1993. 176 с.

4. *Димитрова Н.* Достоевски и руският религиозно-философски ренесанс от ХХ век. София, 1994. 132 с.

Рец.: *Богомилова Н.* // *Философски алтернативи.* 1995. № 6. С. 135–137.

5. *Кръстева М.* Дървото на живота: Вярата в творчеството на Достоевски, Киркегор и Херман Хесе. [София, 1999]. 192 с.

6. *Нейчев Н. М. Ф. М.* Достоевски — тайнствената поетика. Пловдив, 2001. 320 с.

Пер.: *Нейчев Н.* Тайнствената поетика Ф. М. Достоевского / Пер. с болг. Т. Нейчевой; предисл. И. Есаулова; науч. ред. А. В. Подчиненова. Екатеринбург, 2010. 316 с.

7. *Христов Б.* *Modi entis*, или Модуси на битието — приноси към достоевистиката. Стара Загора, 2003. 78 с.

8. *Ракъовски Цв. К.* След края на класиката: «Двойник» и «Египетска марка» / Послесл. М. Костова-Панайотова. Велико Търново, 2006. 202 с.

9. *Смоховска-Петрова В.* Пътят към смъртта и възкресението у Достоевски. София, 2008. 303 с.

10. *Пенков Д.* Екзистенциални измерения на вярата в творчеството на Ф. М. Достоевски. София, 2009. 228 с.

11. *Попиванов П.* Достоевски. Питанията на един математик. София, 2011. 165 с.

Рец.: *Бушев М.* Достоевски във фокуса на... математиката // *Светът на физиката.* 2012. Т. XXXV. № 2. С. 227–229.

Рец.: *Ескенази А.* Една интересна книга // *Наука.* 2012. Год. XXII. № 3. С. 75.

12. *Манолакев Хр.* Грибоедов — Гоголь — Достоевский. Типология и герменевтика слова. [Велико Търново, 2011]. 182 с.

III. Статъи

1. *Тонков П.* Велик художник и мислител. Съвременни проблеми на мирогледа, личността и творчеството му // *Литературна мисъл.* 1971. Год. XV. № 5. С. 3–26.

2. *Пауновски Ив.* Положително-прекрасният човек на Достоевски. По повод новото издание на романа «Идиот». Бележки на преводача // Литературна мисъл. 1971. Год. XV. № 5. С. 26–38.

3. *Еленков К.* Художник на достоверния парадокс // Пламък. 1971. № 21. С. 11–14.

4. *Бошнаков П.* Достоевски и България // Пламък. 1971. № 21. С. 15–18.

5. *Бурнаска С.* Достоевски — защитник на българския народ // Език и литература. 1972. № 1. С. 70–75.

6. *Бочева М.* Проблемата «идея–човек» в творчеството на Достоевски // Език и литература. 1972. № 4. С. 23–32.

7. *Германов Г. Ф. М.* Достоевски и българите // Известия на Института за литература. 1972. № 21. С. 397–421.

То же: *Германов Г.* Окървавено навечерие. София, 1976. С. 183–213.

8. *Тонков П.* Достоевски — съвременни проблеми на мирогледа, личността и творчеството му // Тонков П. Литература и живот. Пловдив, 1973. С. 43–83.

9. *Анчев А.* Димитър Димов и Достоевски // Литературна мисъл. 1972. Год. XVI. № 5. С. 35–52.

10. *Цветков Ив. Ф. М.* Достоевски // Септември. 1974. № 7. С. 204–216.

11. *Димитрова Ел.* «Записки от Мъртвия дом» в творческото развитие на Достоевски // Литературна мисъл. 1975. Год. XIX. № 3. С. 58–79.

12. *Ескенази Ж.* Федор Михайлович Достоевски в българските библиотеки (1878–1944) // Библиотекар. 1976. № 4. С. 35–37.

13. *Иванов Ч.* Достоевски и Освободителната война, 1877 // Родна реч. 1977. № 7. С. 1–3.

14. *Вълкова Кл.* Распутин и Достоевски в светлината на традициите и новаторството // Родна реч. 1977. № 10. С. 55–58.

15. *Германов Г.* Освободителната война в руската литература // Освобождението на България и руската общественост. София, 1977. С. 282–308. [О Достоевском на с. 304–308.]

16. *Пауновски Ив.* Социален роман из някогашния Петербург // Пауновски Ив. Малки неща. София, 1978. С. 187–195.

17. *Анчев А.* Поетическите традиции на Толстой и Достоевски в съвременния български роман // Славистични проучвания. София, 1978. С. 205–219.

Пер.: *Анчев А.* Поетическите традиции Л. Н. Толстого и Ф. М. Достоевского и проблеми болгарского романа // Болгарская русистика. 1979. № 3. С. 16–22.

18. *Христов Б.* Към полемиката между Ф. М. Достоевски и Л. Н. Толстой по т. нар. «източен въпрос» за освобождението на България // Освобождението на България и литературата. София, 1978. С. 121–148.

19. *Бунджулова Б.* Конструктивный принцип «схематизации» в художественном контексте (на материале повести Достоевского «Господин Прохарчин») // Болгарская русистика. 1979. № 2. С. 50–56.

20. *Цветков Ив.* «Реалист във висшия смисъл на думата» (Ф. М. Достоевски) // Цветков Ив. Страници за прозата. София, 1979. С. 128–145.

21. *Анчев А.* Традиции Достоевского и формирование психологического течения в болгарской литературе // Болгарская русистика. 1981. Год. VIII. №1. С. 3–13. [Под рубр.: «К столетию со дня смерти Ф. М. Достоевского».]

22. *Ковач А.* Исключительное и фантастическое в поэтике Ф. Достоевского // Болгарская русистика. 1981. Год. VIII. №1. С. 12–23.

23. *Васева-Кадынкова Ив.* Некоторые особенности художественного стиля Ф. М. Достоевского // Болгарская русистика. 1981. Год. VIII. №1. С. 23–35.

24. *Гургулова М.* К проблеме типологии художественного мышления Ф. М. Достоевского и В. М. Гаршина // Болгарская русистика. 1981. Год. VIII. №3. С. 16–26.

25. *Анчев А.* Георги Райчев и Достоевски // Литературна мисъл. 1981. Год. XXV. №3. С. 55–60.

26. *Анчев А.* Достоевский и болгарская литература // Болгарская русистика. 1982. Год. IX. №2. С. 3–10.

27. *Бабович М.* Толкование поэмы «Великий инквизитор» // Болгарская русистика. 1982. Год. IX. №2. С. 11–22.

28. *Бошнакова М.* О художественном времени в «Преступлении и наказании» // Болгарская русистика. 1982. Год. IX. №6. С. 14–20.

29. *Дулова А.* Идея свободы в мировоззрении Ф. М. Достоевского и в философии Канта и Шеллинга // Болгарская русистика. 1983. Год. X. №5. С. 14–20.

30. *Дулова А.* Философия Гегеля и художественный метод Ф. М. Достоевского // Болгарская русистика. 1984. Год. XI. №6. С. 16–26.

31. *Велев Г.* Два факта из романа «Братья Карамазовы» // Болгарская русистика. 1985. Год. XII. №4. С. 25–32.

32. *Панайотов П.* О синтетическом характере композиции «Записок из Мертвого дома» Ф. М. Достоевского // Болгарская русистика. 1985. Год. XII. №5. С. 3–9.

33. *Бабович М.* Роман Достоевского и русское революционное движение // Болгарская русистика. 1985. Год. XII. №2. С. 24–30.

34. *Теодфилов М.* Перерастание документального материала в художественный в «Записках из Мертвого дома» Ф. М. Достоевского // Болгарская русистика. 1985. Год. XII. №4. С. 11–18.

35. *Димитрова Е.* Емилиян Станев и Достоевски // Литературна мисъл. 1986. Год. XXX. №1. С. 89–111.

36. *Панайотов П.* Ранните повести и разкази на Леонов и традициите на Достоевски // Проф. д-р Симеон Русакиев. Сборник от научни доклади и съобщения. Шумен, 1986. С. 98–105.

37. *Бучков Ат.* Диалогът между Бахтин и Достоевски (Един аспект на проблема) // Литературна мисъл. 1987. Год. XXXI. №3. С. 63–74.

38. *Велев Г.* За «загадъчната» сценичност на романа «Братя Карамазови» // Литературна мисъл. 1988. Год. XXXII. №5. С. 58–72.
39. *Тотев Пл.* Разколников като руска интерпретация на типа амбициозен герой // Литературна мисъл. 1988. Год. XXXII. №7. С. 102–108.
40. *Дулова А. Ф. М.* Достоевский и современность // Болгарская русистика. 1989. №1. С. 20–26.
41. *Шмидт Х.* Тургенев, Достоевский и Германия в 1867–1872 годы // Болгарская русистика. 1989. №2. С. 11–16.
42. *Кююмджиев Кр.* Кант и Достоевски // Септември. 1989. №2. С. 185–232. [Вступ.: *Жечев Т.* За последния, недовършен труд на Кръстю Кююмджиев // Там же. С. 177–183.]
43. *Вулетич В.* Явялутся ли «Братя Карамазовы» романом-эпопейей? // Болгарская русистика. 1989. №5. С. 7–16.
44. *Червеняк А.* К вопросу о жанровой характеристике «фантастической трилогии» Ф. М. Достоевского // Болгарская русистика. 1989. №6. С. 15–20.
45. *Димитров Е.* Темата за двойничеството при Достоевски и класическата етика // Съвременната етика — проблеми и позиции. София, 1989. С. 114–118.
46. *Делчев Кр.* Съмнения в човешката природа (Въображаеми възражения на Достоевски срещу Декарт) // Литературна мисъл. 1990. Год. XXXIV. №4. С. 72–78.
47. *Панайотов П.* Фьодор Достоевски: вдъхновителят // Септември. 1990. №5. С. 193–208.
48. *Димитров Э.* Безмолвие у Достоевского // Достоевский и современность: тезисы выступлений на «Староруских чтениях». Новгород, 1991. Ч. 1. С. 48–52.
49. *Димитров Э.* Демонология Достоевского (к проблеме зла у Достоевского) // Достоевский и современность: тезисы выступлений на «Староруских чтениях». Новгород, 1991. Ч. 2. С. 40–47.
50. *Достоевски Ф.* Христос и безсмъртието / Встъп. ст., подбор, превод, бележки *Э. Димитрова* // Култура. 1991. 2 авг. №31. С. 3.
51. *Димитров Е.* «В земята има нещо свещено...» (170 години от рождението на Ф. М. Достоевски) // Земеделско знаме. 1991. 12 ноември. №79. С. 2.
52. *Бълэнеску С.* «Крейцера соната» Л. Толстого и «Кроткая» Достоевского // Болгарская русистика. 1991. №3. С. 30–34.
53. *Михайлова Д.* Основополагающий мотив и жанровая специфика «Преступления и наказания» // Болгарская русистика. 1991. №4. С. 19–24.
54. *Димитрова Н.* Достоевски и Кант в руския духовен ренесанс (аспекти на проблема) // Литературна мисъл. 1991. №9. С. 97–108.
55. *Каролев Ст.* «Със страдание, търсейки изход...» // Летописи. 1991. №4. С. 173–181.
56. *Германов Г.* Интерпретация на български проблеми в творчеството на Ф. М. Достоевски // Болгарская русистика. 1992. №1. С. 11–16.

57. *Колевский В.* «Легенда о Великом инквизиторе» и наша современность // Болгарская русистика. 1992. № 1. С. 17–19.
58. *Боева Л.* Церковные легенды в произведениях Ф.М. Достоевского // Болгарская русистика. 1992. № 1. С. 20–25.
59. *Троев П.* Цветовата символика у ранния Достоевски // Болгарская русистика. 1992. № 1. С. 26–34.
60. *Жечев Т.* Пророчеството на Достоевски // Летописи. 1992. № 2. С. 3–8.
61. *Димитрова Н.* Достоевски между умозренията и откровенията на Лев Шестов // Философски алтернативи. 1993. № 1. С. 35–36.
62. *Ибшиев Дж.* Защо Лев Шестов, Достоевски и Ницше са «братя-близнаци»? // Философия. 1993. № 6. С. 38–42.
63. *Велев Г.* Разказвачът в романа «Братя Карамазови» // Летописи. 1993. № 11–12. С. 162–173.
64. *Канавров В.* Бесовете (Достоевски) // Канавров В. Размирието на разума. София, 1994. С. 190–250.
65. *Стоянов Цв.* Когато чета Достоевски // Стоянов Цв. Избрано и непубликувано. София, 1994. С. 191.
66. *Игнатов А.* Бесът и свърхчовекът. Антиципацията (предусещането) на тоталитаризма при Достоевски и Ницше // Летописи. 1995. № 1–2. С. 162–183.
67. *Донев Г.* Трансцендентална дефетишизация на съществуването в «Бесове» на Достоевски и «Абсурдните стени» на Камю // Философия. 1995. № 5. С. 3–15.
68. *Нейчев Н.* Мотивът «митарства на душата» в структурата на «Шинел» и «Братя Карамазови» // Научни трудове на ПУ «Паисий Хилендарски». Филологии. 1995. Т. 33. Кн. 1. С. 299–307.
69. *Димитрова М.* Философско-религиозната концепция на Бердяев за Достоевски // Философски алтернативи. 1996. № 2. С. 112–116.
70. *Нейчев Н.* Отражение на ортодоксалната храмова архитектуроника в «Петокнижието» на Ф.М. Достоевски // Летописи. 1996. № 1–2. С. 91–104.
71. *Панайотов П.* Достоевски и Кант // Летописи. 1996. № 1–2. С. 105–120.
72. *Нейчев Н.* «Идиот» на Ф.М. Достоевски в светлината на православната мистика // Проглас. Велико Търново. 1997. № 3–4. С. 164–178. То же: *Нейчев Н.* «Идиот» на Ф.М. Достоевски в светлината на православната мистика // Страница. Пловдив. 1998. № 2. С. 44–51.
73. *Савова Л.* Боготърсенето на младия Достоевски // Богословска мисъл. 2000. № 1–4. С. 80–82.
74. *Нейчев Н.* «Бесът» и «Идиотът» или за двойствения лик на Красотата у Достоевски // Изворът на Нарцис. Сборник научни статии. Литературознание. Пловдив, 2000. С. 158–172.
75. *Кръстева Д., Чавдарова Д.* Писателят като сплетник. 180 години от рождението на Ф. Достоевски // Литературен форум. 2002. № 2 (486). 15–21 януари. С. 1, 10; № 3 (487). 22–28 януари. С. 11.

76. *Нейчев Н.* «Война и мир» и «Братя Карамазовы» — к идее о единой русской эпопее // Материалы XXXI Всероссийской научно-методической конференции преподавателей и аспирантов. Седьмые Державинские чтения. Санкт-Петербург, 2002. Вып. 14. Ч. 2. С. 34–39.

77. *Манолакев Хр.* Романът «Престъпление и наказание» на Ф. М. Достоевски: Убийството — сюжет, семантика, функционалност // Словесност и литература. Юбилеен сборник в чест на 60-год. на проф. Енчо Мутафов. Благоевград, 2003. С. 246–262.

78. *Манолакев Хр.* Самоубийството на Свидригайлов // Неуморният търсач. Сб. посветен на доц. д-р Ивайло Петров. Шумен, 2005. С. 199–203.

79. *Димитров Э.* Литературоведение «на пороге» (Русская эмиграция в Варне и лекция Н. Рутковского о Достоевском) // Болгарская русистика. 2005. № 1–2. С. 80–86. [С публ.: *Рутковский Н.* Достоевский как христианин // Там же. С. 87–89.]

80. *Димитров Е.* Достоевски: романът и Евангелието (интервю с К. Степанян) // Литературен вестник. 2006. 1–7 март. № 8. С. 9, 12–13. То же: Ф. М. Достоевски: Роман и Евангелие (Беседа болгарского русиста Эмила Димитрова с вице-президентом российского общества Достоевского Кареном Степаняном; опубликовано на болгарском языке в болгарской газете «Литературен вестник», № 16 от 1–7.03.2006 г.) // Элитарная Газета (Ежемесячное приложение к газете «Новое время»). Ереван. 2006. 30 мая. Вып. 5 (137). С. 1–2.

81. *Манолакев Хр.* Свидригайлов и Печорин. Свидригайлов и краят на «излишния човек» // 60 години руска филология в Софийския университет. Сборник научни статии. София, 2006. С. 285–292.

82. *Димитров Е.* Достоевски и Лосев: към въпроса за общуването в «голямото време» // Философски алтернативи. София. 2007. № 4. С. 75–87.

83. *Михайлов К.* Достоевски в българската критика: подривен или ортодоксален? // Християнство и идентичност. Пътуване към себе си в света на литературата и културата. София, 2007. С. 90–100.

То же: La (ré)construction de l'identité orthodoxe dans la critique littéraire bulgare sur Dostoïevski // Traditionnel, identité, modernité dans les cultures du sud-est européen: la littérature et la vie intellectuelle au XX-e siècle. Sofia; Arras, 2007. P. 35–41.

То же: La (ré)construction de l'identité orthodoxe dans la critique littéraire bulgare sur Dostoïevski // Études balkaniques. Sofia. Institut d'Études balkaniques. 2006. N 3–4. P. 35–41.

84. *Димитрова Н.* Между ума и безумието (Щрих към образа на юродивите у Достоевски) // Човекът: единен и раздвоен. София, 2007. С. 108–124.

85. *Манолакев Хр.* Сюжет Свидригайлова: текст и контекст // Достоевски и мировая культура: Альманах. М., 2007. № 22. С. 156–186.

86. *Димитров Э. Ф.* М. Достоевский и А. Ф. Лосев: к вопросу общения в «большом времени» // II Международный симпозиум «Русская словесность в мировом культурном контексте»: избранные доклады и тезисы (15–18 декабря 2006 г., пансионат «Покровское») / Под общей ред. И. Л. Волгина. М., 2008. С. 401–403.

87. *Михайлов К.* Литературоведът като теолог // Преходи и граници. Сборник с доклади от XV годишна научна конференция на ФСЛФ на СУ «Св. Климент Охридски» (18–19.05.2009). София, 2009. С. 131–140. [О Достоевском и Бернаноше.]

88. *Димитрова Н.* Изповедното слово: случаят Ставрогин // Езикът на битието: Сборник в памет на проф. Стефан Васев. София, 2010. С. 136–140.

89. *Димитров Э.* Встреча у Достоевского // XIV Symposium Internazionale Dostoevskij: Dostoevskij — Mente filosofica e sguardo di scrittore. Abstracts / Traduzioni a cura di M. Venditti. Napoli: Università degli Studi di Napoli «L'Orientale», Istituto Italiano per gli Studi Filosofici, Napoli. 13–20 giugno 2010. P. 43.

Перев.: L'incontro in Dostoevskij // Ibid. P. 42.

90. *Димитров Л.* Несостоявшийся драматург, театральный артист // XIV Symposium Internazionale Dostoevskij: Dostoevskij — Mente filosofica e sguardo di scrittore. Abstracts / Traduzioni a cura di M. Venditti. Napoli: Università degli Studi di Napoli «L'Orientale», Istituto Italiano per gli Studi Filosofici, Napoli. 13–20 giugno 2010. P. 44.

Перев.: F. M. Dostoevskij: Un drammaturgo fallito, un tentatore teatrale // Ibid. P. 43.

91. *Панайотов Пл.* Незавършеният шедевър на българското литературознание (Цветан Стоянов и «Геният и неговият наставник») // Литературен вестник. 2010. 10–16 юли. № 24.

92. *Димитров Э.* Достоевский и Лосев: к вопросу об общении в «большом времени» // Достоевский. Материалы и исследования. СПб., 2010. Вып. 19. С. 58–75.

93. *Донев Вл.* Цитатите от Достоевски // Донев Вл. Емилиян Станев. Примамливите блясъци в прочита. София, 2010. С. 269–302.

94. *Димитрова Н.* Християнски кенозис и шутовско самоунижение — към културната антропология на Достоевски // Философски алтернативи. 2011. № 3. С. 24–31.

Перев.: *Димитрова Н.* Христианский кенозис и шутовское самоумаление: к культурной антропологии Достоевского // Соловьевские исследования. Иваново, 2011. № 31. С. 60–71.

95. *Донев Вл.* Художественият модел на лагерната проза у Солженицин // Донев Вл. Александър Солженицин. Класика срещу канон. Велико Търново, 2011. С. 20–82. [О «Записках из Мертвого дома» и лагерной прозе Солженицына.]

96. *Димитров Э.* Онтопоетика Достоевского // Достоевский в смене эпох и поколений: сборник материалов Международной научной

конференции (Омск, 13–15 октября 2011) / Отв. ред. О.С. Иссерс, Е.А. Акелькина. Омск, 2011. С. 28–34.

Перев.: *Димитров Э.* Онтопоетиката на Достоевски // *Философски алтернативи*. 2012. №3. С. 31–37.

97. *Димитров Е.* Срещата у Достоевски // *Философски алтернативи*. 2012. №1. С. 35–41.

Перев.: *Димитров Э.* «Встреча» у Достоевского // *Достоевский и мировая культура*. СПб., 2012. №29. С. 122–130.

Перев.: *Dimitrov E.* L'incontro in Dostoevskij // *Su Fëdor Dostoevskij: Visione filosofica e sguardo di scrittore / A cura di Stefano Aloe*. Napoli, 2012.